

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-146/13

**Kraljevina Španija
proti
Evropskemu parlamentu
in
Svetu Evropske unije**

„Ničnostna tožba — Izvajanje okrepljenega sodelovanja — Vzpostavitev enotnega patentnega varstva — Uredba (EU) št. 1257/2012 — Člen 118, prvi odstavek, PDEU — Pravna podlaga — Člen 291 PDEU — Prenos pooblastil na organe, ki niso organi Evropske unije — Načeli avtonomije in enotne uporabe prava Unije“

Povzetek – Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 5. maja 2015

- Približevanje zakonodaj — Industrijska in poslovna lastnina — Patentno pravo — Evropski patent z enotnim učinkom — Uredba št. 1257/2012 o določitvi pogojev za izvedbo enotnega učinka — Predmet*
(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1257/2012, člena 1(2) in 2(b) in (c))
- Akti institucij — Izbira pravne podlage — Merila — Uredba št. 1257/2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva — Sprejetje na podlagi člena 118, prvi odstavek, PDEU — Dopustnost*
(člena 4 PDEU in 118, prvi odstavek, PDEU; Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1257/2012)
- Ničnostna tožba — Razlogi — Zloraba pooblastil — Pojem*
(člen 263 PDEU)
- Akti institucij — Uredbe — Izvajanje držav članic — Obveznost izvršitve aktov, ki pravno zavezujejo Unijo — Pojem — Z Uredbo št. 1257/2012 določena višina pristojbin za podaljšanje veljavnosti evropskih patentov, da se Evropskemu patentnemu uradu omogoči, da izvrši naloge, ki mu jih zaupajo države članice, ki sodelujejo pri izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva — Vključitev — Kršitev člena 291 PDEU zaradi dodelitve izvedbenih pooblastil navedenim državam članicam in ne Komisiji ali Svetu — Neobstoj*
(člen 291(1) in (2), PDEU; Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1257/2012, člen 9(1)(e) in (2))

5. *Institucije Evropske unije — Izvajanje pristojnosti — Dodelitev — Dodelitev v korist Evropskega patentnega urada ali držav članic, ki sodelujejo pri izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju enotnega patentnega varstva — Neobstoj*

(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta)

6. *Ničnostna tožba — Pristojnost sodišča Unije — Preizkus zakonitosti mednarodnega sporazuma ali nacionalnega akta — Izključitev*

(člen 263 PDEU)

7. *Akti institucij — Uredbe — Neposredna uporabnost — Izvedbeno pooblastilo, dano državam članicam — Dopustnost*

(člen 288, drugi odstavek, PDEU; Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 1257/2012)

1. Namen Uredbe št. 1257/2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva nikakor ni določiti – niti deloma – pogoje za izdajo evropskega patenta, ki jih ne ureja pravo Unije, ampak izključno Konvencija o podeljevanju evropskih patentov, ter da ta uredba prav tako postopka za izdajo evropskega patenta, kot ga določa navedena konvencija, ne vnaša v pravo Unije.

Nasprotno, iz opredelitve, ki jo Uredba št. 1257/2012 v členu 1(2) podaja za pojem „poseben sporazum v smislu člena 142 Konvencije o podeljevanju evropskih patentov“, nujno izhaja, da se ta uredba omejuje na eni strani na določitev pogojev za to, da se evropskemu patentu, ki ga je predhodno Evropski patentni urad izdal na podlagi določb navedene konvencije, lahko na predlog njegovega imetnika dodeli enotni učinek, in na drugi strani na opredelitev tega enotnega učinka.

(Glej točki 30 in 31.)

2. Izbira pravne podlage za pravni akt Unije mora temeljiti na objektivnih elementih, ki jih je mogoče sodno preveriti, med katere spadata zlasti cilj in vsebina tega akta.

Glede namena Uredbe št. 1257/2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva, ki temelji na členu 118, prvi odstavek, PDEU, je treba poudariti, da je njen cilj uvedba enotnega patentnega varstva ter da njene določbe izražajo voljo zakonodajalca Unije po zagotovitvi enotnega varstva pravic na ozemljih sodelujočih držav članic. Iz tega izhaja, da je enotno patentno varstvo, ki ga določa ta uredba, ustrezno za preprečitev razlik glede patentnega varstva v sodelujočih državah članicah, njegov cilj pa je posledično enotno varstvo v smislu člena 118, prvi odstavek, PDEU. Iz navedenega izhaja, da je ta določba ustrezna pravna podlaga za sprejetje Uredbe št. 1257/2012.

V zvezi s tem člen 118, prvi odstavek, PDEU zakonodajalca Unije pooblašča, naj določi ukrepe za uvedbo evropskih pravic intelektualne lastnine, da se zagotovi enotno varstvo pravic intelektualne lastnine v vsej Uniji. Ta določba, ki je bila v PDEU vnesena z Lizbonsko pogodbo, izrecno navaja vzpostavitev in delovanje notranjega trga, ki v skladu s členom 4 PDEU spada na področje deljenih pristojnosti Unije. Poleg tega – glede besedne zveze „v vsej Uniji“ iz te določbe – ker se pristojnost, prenesena s tem členom, izvaja v okviru okrepljenega sodelovanja, tako uvedena evropska pravica intelektualne lastnine in enotno varstvo, ki ga zagotavlja, ne veljata v vsej Uniji, temveč le na ozemlju udeleženih držav članic.

(Glej točke od 39 do 41, 43, 44, 51 in 52.)

3. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 56.)

4. V členu 9(2) Uredbe št. 1257/2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva navedena določitev višine pristojbin za podaljšanje veljavnosti ter deleža njihove razdelitve pomeni izvajanje pravno zavezujočega akta prava Unije v smislu člena 291(1) PDEU. Višina navedenih pristojbin za podaljšanje veljavnosti mora namreč nujno kriti vse stroške, ki nastanejo Evropskemu patentnemu uradu pri izvrševanju dodatnih nalog, ki mu jih v skladu s členom 143 Konvencije o podeljevanju evropskih patentov dodelijo sodelujoče države članice. Te naloge pa so same po sebi povezane z izvajanjem enotnega patentnega varstva, kot ga določa Uredba št. 1257/2012.

Poleg tega ni mogoče utemeljeno trditi, da bi taki enotni pogoji bili potrebni za namen izvršitve člena 9(2) Uredbe št. 1257/2012, tako da bi dodelitev izvedbenih pooblastil sodelujočim državam članicam kršila člen 291(2) PDEU. Čeprav člen 9(1)(e) navedene uredbe določa, da sodelujoče države članice dodelijo Evropskemu patentnemu uradu nalogo pobiranja in upravljanja pristojbin za podaljšanje veljavnosti evropskega patenta, pa iz nobene določbe te uredbe ne izhaja, da bi morale višine pristojbin za podaljšanje veljavnosti biti enotne za vse sodelujoče države članice. Poleg tega iz opredelitve v Uredbi št. 1257/2012 glede posebnega sporazuma v smislu člena 142 Konvencije o podeljevanju evropskih patentov in iz okoliščine, da je določitev višine pristojbin za podaljšanje veljavnosti ter deleža njihove razdelitve zaupana ožjemu odboru upravnega sveta Evropske patentne organizacije, nujno izhaja, da morajo vse potrebne ukrepe za izvedbo člena 9(2) navedene uredbe sprejeti sodelujoče države članice, in ne Komisija ali Svet, saj Unija – v nasprotju z državami članicami Unije – ni pogodbenica navedene konvencije.

(Glej točke od 73 do 75, 78 in od 81 do 83.)

5. Ker zakonodajalec Unije državam članicam, ki sodelujejo pri okrepljenem sodelovanju na področju uvedbe enotnega patentnega varstva, ali Evropskemu patentnemu uradu ni prenesel izvedbenih pooblastil, ki bi jih imel na podlagi prava Unije, načel, ki jih je razvilo Sodišče na področju dodelitve diskrecijske pravice, ni mogoče uporabiti.

(Glej točki 84 in 87.)

6. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 101 in 102.)

7. Neposredna uporaba uredbe, določena v členu 288, drugi odstavek, PDEU, pomeni, da za njeno uveljavitev in uporabo v korist tistih, ki jih ureja, ali proti njim ni potreben nikakršen predpis, s katerim bi bila sprejeta v nacionalno pravo, razen če zadevna uredba državam dopušča članicam, da same sprejmejo zakonske, regulativne, upravne in finančne ukrepe, zato da bi zagotovile uporabo določb te uredbe.

To velja za Uredbo št. 1257/2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva, saj je zakonodajalec Unije sam prepustil državam članicam, da za zagotovitev uporabe določb izpodbijane uredbe lahko same, prvič, v pravnem okviru, ki ga določi Konvencija o podeljevanju evropskih patentov, sprejmejo več ukrepov, in drugič, ustanovijo Enotno sodišče za patente, ki je – kot je navedeno v uvodnih izjavah 24 in 25 navedene uredbe – bistveno za zagotovitev ustreznega delovanja tega patenta, doslednosti sodne prakse in s tem pravne varnosti ter stroškovne učinkovitosti za imetnike patentov.

(Glej točki 105 in 106.)